

ROZVOD

© Zdeňka Králíčková, 2007

A decorative graphic in the bottom right corner consisting of several concentric circles of varying sizes, resembling ripples in water. The circles are light blue and fade out towards the bottom right corner of the slide.

PRAMENY

➤ hmotněprávní

- zák. č. 94/1963 Sb.,
o rodině
- zák. č. 91/1998 Sb.
tzv. velká novela

➤ procesněprávní

- zák. č. 99/1963 Sb.,
občanský soudní
řád

OBEČNÁ ÚPRAVA

§ 24 ZOR

- princip: kvalifikovaný rozvrat
- soud zjišťuje kvalifikovaný rozvrat
- soud zjišťuje příčiny kvalifikovaného rozvratu
- na rozvod není právní nárok
- rozvod znamená pouze změnu statusu

kvalifikovaný rozvrat

- § 24 odst. 1 ZOR
- „Soud může ... rozvést ...
 - manželství tak hluboce a trvale rozvráceno,
 - ... nelze očekávat obnovení manželského soužití; ...
- objektivní stav

příčiny rozvratu

- § 24 odst. 1 in fine ZOR
- „... bere přitom v úvahu příčiny rozvratu manželství.“
- aby mohly být příčiny rozvratu vzaty v úvahu a uvedeny v odůvodnění rozsudku, musí být zjištěny
- příčiny: objektivní i subjektivní

ROZVOD S KLAUZULÍ PROTI TVRDOSTI - § 24b ZOR

- „Návrhu na rozvod ...soud nevyhoví ...“
- kvalifikovaný nesouhlas žalovaného:
 - na rozvratu manželství se porušením manželských povinností převážně nepodílel
 - rozvodem by mu byla způsobena zvláště závažná újma
 - mimořádné okolnosti svědčí ve prospěch zachování manželství
- ochrana před rozvodem není absolutní
 - odluha alespoň tři roky
 - ochrana ve sféře majetkové: výživné, SJM

TZV. SMLUVENÝ ROZVOD

§ 24a ZOR

- „Soud nezjišťuje příčiny rozvratu a manželství rozvede ...“
- příčiny rozvratu se netvrdí a nedokazují
- kvalifikovaný rozvrat se presumuje
- na rozvod je právní nárok
- důsledky rozvodu:
 - nejen statusové,
 - ale komplexní a konečné vypořádání

předpoklady tzv. smluveného rozvodu

- manželství v délce 1 roku
- odluka v délce 6 měsíců
- shoda nejen o rozvodu (žaloba a souhlas),
- ale i o vypořádání (smlouva):
 - majetku (SJM)
 - bydlení
 - a fakultativně stanovení výživného rozvedeného manžela

Rozvod rodičů s nezletilými dětmi

➤ § 25 ZOR

- relativní zákaz rozvodu
- dokud soud péče o nezletilé nerozhodne o úpravě poměrů k nezl. dětem pro dobu po rozvodu
- výchova, výživa, styk
- dítě je účastníkem řízení, musí být zastoupeno kolizním opatrovníkem
- lze spojit s řízením dle § 50 ZOR (odluka rodičů)

➤ § 24 odst. 2 ZOR

- absolutní zákaz rozvodu
- klauzule proti tvrdosti
- rozpor se zájmy nezl. dětí daný zvláštními důvody
- musí uvádět žalovaný manžel - rodič rozvodu se brání
- dítě není účastníkem řízení o rozvod, není zastoupeno kolizním opatrovníkem

výchova

§ 26 ZOR

- individuální
 - společná
 - střídavá
-
- výchovná způsobilost rodiče
 - zájem rodiče
 - zájem dítěte
 - kontinuita výchovy

výživa

§ 85 a násl. ZOR

zásady:

- právo dítěte na stejnou životní úroveň jako rodiče
- nikoli spotřební charakter (úspory)
- rodič zaměstnanec
- rodič podnikatel
 - domněnka příjmu
 - tezaurace výživného
- rodič nezaměstnaný
- rodič ve výkonu trestu
- rodič sociálně potřebný

styk

§ 27 ZOR

- právo dítěte na kontakt s oběma rodiči
 - fakultativní
 - omezení
 - zákaz
- právo dítěte na kontakt s prarodiči a sourozenci
- bránění ve styku
 - opakované a bezdůvodné
 - změna poměrů a nové rozhodnutí

PROCESNÍ ASPEKTY ROZVODU

- řízení sporné
- žaloba: jeden z manželů
- strany: manželé
 - žalobce a žalovaný
- příslušnost: § 88 c) o.s.ř.
- vyloučeny mimořádné opravné prostředky

Procesní aspekty rozvodu rodičů s nezletilými dětmi

- rozhodování o úpravě poměrů nezletilých dětí pro dobu po rozvodu
- § 176 o.s.ř.
- řízení nesporné
- návrh: rodiče dítěte, ex offo
- účastníci: rodiče a dítě
 - „zůstáváme rodiči“ – § 24a ZOR: obligatorní dohoda
 - participační práva dítěte
 - kolizní opatrovník
- příslušnost: § 88 a) o.s.ř.
- účinnost: právní moc rozsudku o rozvod

DŮSLEDKY ROZVODU

➤ statusové

- § 24, 24b, 24a

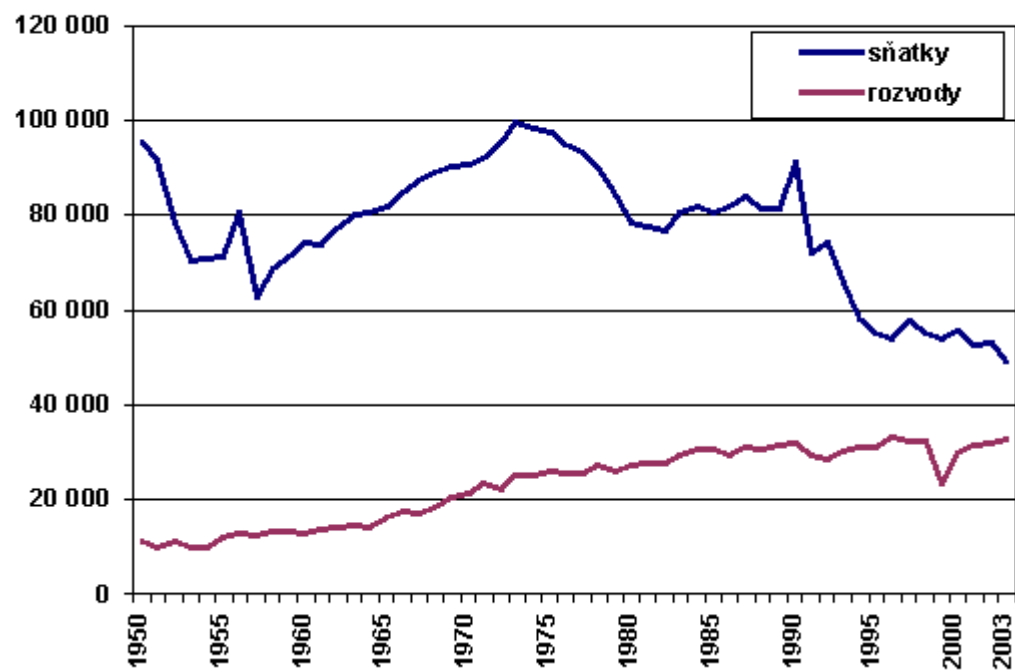
➤ majetkové

- § 24a:
rozvod = komplexní a
konečné řešení
- § 24, § 24b
nutnost následného
majetkového
vypořádání

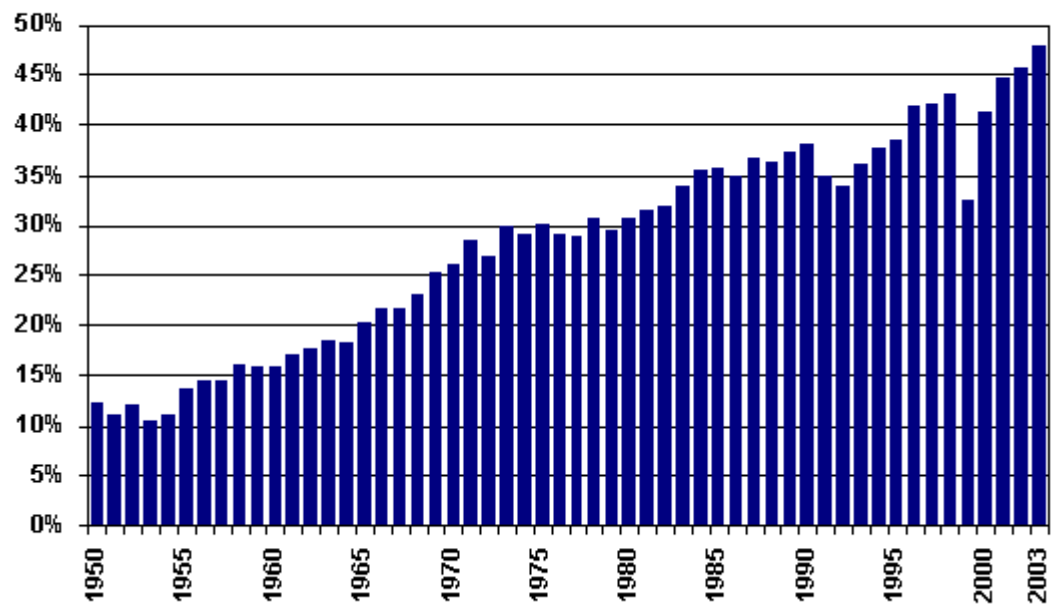
vybrané statistické údaje

- Český statistický úřad
- www.czso.cz

Sňatky a rozvody v letech 1950-2003

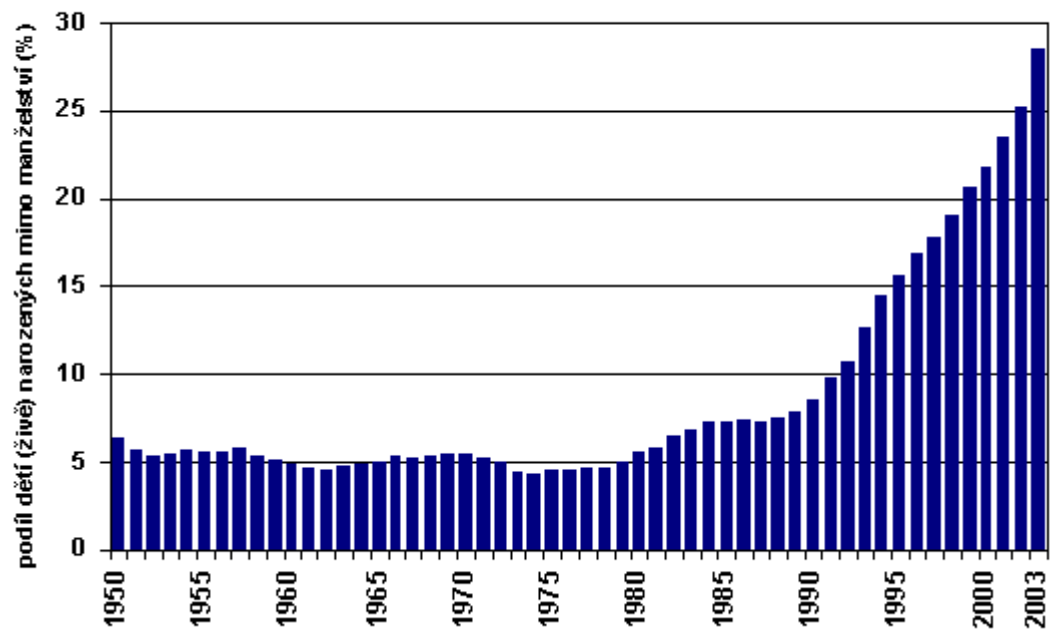

Úhrnná rozvodovost^{*)} v letech 1950-2003

*) Podíl manželství končících rozvodem za předpokladu zachování intenzit rozvodovosti podle délky trvání

Podíl dětí narozených mimo manželství v letech 1950-2003

... de lege ferenda

rodinné právo jako součást nového
občanského zákoníku
část II.

➤ www.justice.cz

ROZVOD dle návrhu

- princip: kvalifikovaný rozvrat (§ 622/1)
- zjišťování příčin
- návrh jednoho nebo obou manželů
- klauzule proti tvrdosti (§ 622/2)
- doporučení mediace (§ 623/2)
- tzv. smluvený rozvod (§ 624)
 - bez zjišťování rozvratu a jeho příčin
 - společný návrh manželů nebo návrh jednoho a připojení se druhým z nich
 - 1 rok manželství, odluka 6 měsíců
 - smlouvy: majetek, bydlení a výživné nesvéprávné děti